

Streszczenie

Interferencje muzyki i poezji w gatunku francuskiej *mélodie* oraz ich wpływ na interpretację, na przykładzie cykli pieśni C. Debussy'ego i M. Ravela.

Tematem pracy jest szeroka, wieloaspektowa analiza trzech cykli pieśni z gatunku francuskiej *mélodie*: C. Debussy'ego *Cinq poèmes de Ch. Baudelaire* oraz M. Ravela *Schéhérazade* i *Histoires naturelles*, które zostały nagrane przez autorkę jako dzieło artystyczne.

Wykonanie ich wymaga od śpiewaka i akompaniatora wniknięcia głęboko w strukturę każdego dzieła, aby zrozumieć intencje kompozytora i poety, a tym samym sprostać trudnościom interpretacyjnym. Podstawowym zadaniem było ukazanie relacji, jakie zachodzą między muzyką a słowem poetyckim i ich wpływu na odczytanie i odtworzenie utworów z gatunku *mélodie*. Relacje te badano na trzech płaszczyznach: fonetyczno – dźwiękowej, semantyczno – znaczeniowej oraz intertekstualnej (kontekstu zarówno muzycznego, literackiego jak i sztuk wizualnych).

Pracę otwiera rozdział przedstawiający genezę twórczości kompozytorów: C. Debussy'ego, Ravela i autora *Kwiatów zła* - Ch. Baudelaire'a na tle koncepcji estetycznych epoki modernizmu i ówczesnych prądów artystycznych: parnasizmu, impresjonizmu i symbolizmu. Ewolucję poglądów twórców ilustrują liczne cytaty ich wypowiedzi. W osobnym rozdziale przedstawiony został rozwój gatunku francuskiej *mélodie*. Kolejną część stanowi wnikliwa analiza literacka i muzyczna poszczególnych pieśni z cyklu *5 poematów do słów Ch. Baudelaire'a* C. Debussy'ego ze szczególnym uwzględnieniem wzajemnych zależności pomiędzy partią głosu solowego i akompaniamentu. Autorka przedstawia także uwagi wykonawcze znakomitej śpiewaczki Jane Bathori zawarte w dokumencie z epoki.

W podobny sposób zanalizowane zostały dwa cykle Maurice Ravela: *Schéhérazade* i *Histoires naturelles*. Podkreślono podobieństwa oraz różnice stylistyczne dzielące obu kompozytorów. Osobny podrozdział przedstawia sylwetki autorów tekstów do pieśni Ravela: Tristana Klingsora i Jules'a Renarda. Część utworów wobec braku przekładów została przetłumaczona na język polski przez autorkę pracy. Każdej części dotyczącej analizy muzycznej, niezbędnej dla zrozumienia i interpretacji cykli pieśni, towarzyszy podrozdział omawiający problemy techniczne i wykonawcze.

Znaczącą pomocą w kontekście wykonawstwa *mélodie* jest wyjaśnienie zagadnień fonetyki języka francuskiego, na przykładach zaczerpniętych z omawianych cykli. Autorka zilustrowała je własnoręcznie wykonanym nagraniem wszystkich tekstów, do których cykle pieśni zostały skomponowane.

Słowa klucze: *mélodie*, Debussy, Ravel, Baudelaire, pieśń francuska

Spis utworów w dziele muzycznym

C. Debussy - *Cinq poèmes de Ch. Baudelaire* (Pięć poematów do słów Ch. Baudelaire'a)

1. *Le Balcon* (Balkon)
2. *Harmonie du soir* (Harmonia wieczorna)
3. *Le jet d'eau* (Fontanna)
4. *Recueillement* (Medytacja)
5. *La mort des amants* (Śmierć kochanków)

M. Ravel - *Shéhérazade* (Szeherezada)

6. *Asie* (Azja)
7. *La flûte enchantée* (Zaczarowany flet)
8. *L'indifférent* (Obojętny)

M. Ravel - *Histoires naturelles* (Opowiadki przyrodnicze)

9. *Le Paon* (Paw)
10. *Le Grillon* (Świerszcz)
11. *Le Cygne* (Łabędź)
12. *Le Martin-Pêcheur* (Zimorodek)
13. *La Pintade* (Perliczka)

Agnieszka Korodziejczyk